

Спонтанна електрична активність вагосимпатичного нерва жаби

В. М. Миргородський

Лабораторія електрофізіології вегетативної нервової системи

Проведено дослідження спонтанної електричної імпульсації, що відводилась від центрального кінця перерізаного вагосимпатичного нерва жаби.

Досліди провадились на ненаркотизованих, знерухомлених міорелаксином ($0,1 \text{ см}^3$ 1%-ного розчину) жабах.

Електричну активність відводили від вагосимпатичного нерва до та після перерізи пограничного симпатичного стовбура між першим симпатичним і передньовушним ганглієм (симпатектомія) в одних дослідах і до та після перерізи X черепномозкового коріння (ваготомія) в інших дослідах. Це дозволяло віддиференціювати імпульсацію симпатичного походження від імпульсації парасимпатичного походження.

В результаті наших досліджень ми прийшли до деяких висновків:

1. У стані спокою у вагосимпатичному нерві жаби реєструється спонтанна біоелектрична активність. Ця активність має вигляд групових розрядів, між якими активність знижена або її нема.

2. Груповий розряд — це серія коливань з амплітудою до $100 \mu\text{v}$ та тривалістю окремих коливань від 10 до 35 мсек. Такі розряди виникають з частотою від двох до восьми за хвилину при тривалості окремого розряду від трьох до десяти секунд. Частота коливань у розряді в середньому становить 15 за сек. Ця імпульсація залишається і після перерізи черепномозкового коріння і зникає лише після перерізи пограничного симпатичного стовбура. Тому слід вважати, що така імпульсація поширюється в нерві з центрів симпатичної нервової системи жаби.

3. Після симпатектомії від вагосимпатичного нерва спонтанна активність не відводиться. Отже, слід вважати, що в стані спокою по вагосимпатичному нерву жаби поширяється лише імпульсація, що має симпатичну природу.

Вплив фізичного тренування на пристосування юнацького організму до короткочасної гіпоксичної гіпоксії

В. С. Міщенко

Відділ вікової фізіології

У 138 юнаків 12—16 років та у дорослих людей різної тренованості у стані спокою та при диханні гіпоксичними сумішами з різним вмістом O_2 вивчали легеневу вентиляцію, частоту і глибину дихання, величину ФМДП, альвеолярну вентиляцію, кисневу ємкість крові, насилення артеріальної крові киснем, частоту серцевих скорочень, хвилинний об'єм кровообігу і параметри кисневого режиму організму (pO_2 вдихуваного і альвеолярного повітря, артеріальної і венозної крові, кількість кисню, що надходить у легені і альвеоли та транспортується артеріальною і венозною кров'ю за одиницю часу та споживається організмом за той же час).

Зроблено висновок, що тренування веде до більш швидкого розвитку фізіологічних систем, пов'язаних з регулюванням кисневого режиму організму, до більш раннього підвищення ефективності та економічності КР, до більш ефективної утилізації O_2 організмом. Виявлені відмінності в реакції на кисневу недостатність підлітків, юнаків та дорослих людей, а також залежність цієї реакції від ступеня фізичної тренованості. Підкреслюється зв'язок ступеня зміни досліджуваних показників від їх рівня у стані спокою. Відзначена також більш адекватна та узгоджена реакція систем зовнішнього дихання і кровообігу тренованих підлітків при вдиханні гіпоксичних суміші з 11—12% та 14—15% O_2 . Для тренованого юнацького організму, так само як і для дорослого організму, у стані спокою та при гіпоксичних умовах характерна більш низька інтенсивність надходження O_2 до легень і альвеол, транспорту O_2 кров'ю при найбільш ефективному співвідношенні з кількістю спожитого тканинами O_2 , більш економічних зусиллях дихальної і циркуляторної систем. При диханні гіпоксичною сумішшю з 11—12% O_2 для тренованого юнацького організму, як і для